

Speech Transcript of the Slovak President Zuzana Čaputová on the occasion of the virtual commemoration of the European Holocaust Memorial for Roma and Sinti, August 2, 2020

Drahí účastníci našej virtuálnej spomienky,

Dnes si v Európe uctieame pamiatku 500 000 Rómov a Sinti zavraždených počas druhej svetovej vojny. Mrzí ma, že o Rómskom holokauste vieme ešte pomerne málo. O nepredstaviteľných hrôzach, ktoré sa zapísali do osudov a pamätí konkrétnych ľudí, rodín a komunít sa dozvedáme, žiaľ, len postupne.

Je nielen mojím želaním, ale našou spoločenskou povinnosťou, aby o Rómskom holokauste a celkovo o rómskej histórii vedela verejnosť viac. Aby sa o nej dozvedeli aj všetky naše deti na hodinách dejepisu. Aby porozumeli aké jednoduché a nesmierne nebezpečné je dehumanizovať skupinu ľudí kvôli inakosti, zneužiť predsudky na ospravedlnenie verbálneho, fyzického násilia či v najextrémnejšej podobe aj genocídy. Spoznávanie minulosti je tak potrebné pre vytváranie súdržných a tolerantných spoločností súčasnosti a budúcnosti.

Rómsky holokaust nemôže zostať zabudnutý.

Práve dnes keď si pripomíname tragédie Rómskeho holokaustu je povinnosťou nás politikov rázne odmietnuť akékoľvek prejavy rasizmu, antisemitizmu, anticiganizmu, homofóbie a iných foriem intolerancie a postaviť sa za všetkých, ktorí aj dnes takéto prejavy nenávisť zažívajú.

Avšak potrebné je urobiť ďaleko viac. Pandémia kvôli ktorej si dnes pripomíname tento dôležitý deň s obmedzeniami ešte viac zvýraznila nerovnosti v životných podmienkach rómskych komunít. Od nedostatočného prístupu k pitnej vode, až po enormné nerovnosti vo vzdelávaní, ktorým čelia rómske deti. Tieto podmienky sú obrazom nás všetkých, našej ochoty vytvoriť priestor na začlenenie, aby každý mohol žiť dôstojne a rovnoprávne. Kríza znovu potvrdila potrebu robiť viac.

Sme v tom spolu, s Rómami a Rómkami, preto musí byť naša spolupráca postavená na rovnocennom partnerstve. A tento princíp, musí byť cítiť v celej našej spoločnosti – Rómovia sú predsa jej plnohodnotnou súčasťou.

Všetci žijeme v jednom svete
Savore jekhetane dživas pre jekh luma.
Nezabúdajme
Ma bisteras!
Ďakujem za pozornosť.
Pařikerav tumenge.